

Luomuksen ja BirdLife Suomen atlasretki 24.6.–7.7.2024

Järripeipot, lirot ja kuukkelit kutsuvat! Luonnontieteellinen keskusmuseo Luomus järjestää yhteistyössä BirdLife Suomen kanssa atlasretken Lappiin kesällä 2024. Retken tarkoituksena on kerätä porukalla atlashavaintoja Lapin vähän retkeilyiltä alueilta ja parantaa näin Lapin atlasruutujen selvitysasteita. Oletko miettinyt Lapissa atlastelua, mutta et ole rohjennut yksin lähteä? Tässä on tilaisuutesi!

Retki on jaettu kahteen osaan. Voit osallistua joko toiseen tai molempiin osiin. Retkelle voidaan ottaa enintään 20 henkilöä.

[Ilmoittaudu mukaan retkelle!](#)

OSA 1 Itä-Lappi 24.6.–1.7. (Lähtö kotoa 24.6., paluu kotiin 1.7.)

Retken ensimmäisellä osalla retkeillään Itä-Lapissa Savukoskella ja Sodankylässä: retkikohteet ovat Savukosken kirkonkylän ja Martin kylän ympäristössä sekä Lokan tekojärven eteläpuolella. Retki aloitetaan Rovaniemeltä. Ensimmäinen yö 4 hengen mökeissä Savukoskella, loput 5 yötä 4 hengen mökeissä Lokassa. Mahdollisesti osa porukasta on pidempään Savukosken ympäristössä.

OSA 2 Länsi-Lappi 30.6.– 7.7. (Lähtö kotoa 30.6., paluu kotiin 7.7.)

Retken toisella osalla retkeillään Länsi-Lapissa Kittilässä: tukikohtana on Sirkkan kylä eli Levin hiihtokeskus, josta suunnataan retkikohteille. Retki aloitetaan Sirkassa ja päätetään Kolarisiin. Yöpyminen koko ajan samassa paikassa alppitalohuoneistossa 2 hengen huoneissa.

MITÄ TEHDÄÄN?

Retkellä keskitytään atlashavaintojen tekemiseen heikosti kartoitetuilla atlasruuduilla. Valtaosa päivistä kuluu siis maastossa havaintoja tehden. Osallistujat tallentavat havainnot atlakseen retken aikana.

Kyseessä ei ole opastettu linturetki, vaan järjestetty yhteinen maastotyöreissu. Osallistujille jaetaan tehtävänä olevat atlasruudut. Osallistujat liikkuvat maastossa työporeittain keräten itsenäisesti atlashavaintoja, ja he vastaavat itse myös ruokailuidensa järjestämisestä. Atlasorganisaation edustaja on mukana järjestämässä retkeilyä, tukemassa maastotöitä ja osallistumassa atlasretkeilyyn. Neuvoja ja ohjeita havaintojen tekoon ja tallennukseen on siis helposti saatavilla.

MIKSI MUKAAN?

Tarjolla on erinomainen mahdollisuus päästä Lapin retkelle ja edistää Suomen neljättä lintuatlasta pohjoisilla vähän retkeilyillä alueilla. Vähän tutkitulla atlasruudulla oman työn tulos näkyy heti: jokainen havainto auttaa atlasta eteenpäin ja kerryttää tietoa alueen pesimälinnustosta. Alueiden pesimälajisto on mielenkiintoista ja ajankohta on sopiva pesintöjen varmistamiseen. Jos Lappiin lähtö yksin arveluttaa, yhteisretki on hyvä tapa päästä porukan mukana Lappiin linturetkelle.

MITÄ ODOTAMME OSALLISTUJILTA?

Osallistujan on tunnettava yleisimmät pesimälinnut ja niiden laulut sekä kutsu- ja varoitusäänet niin, että hän voi tehdä lajeista luotettavasti atlashavaintoja. Määrittäjämestari ei tarvitse olla, mutta ennen retkeä kannattaa kerrata pohjoisen pesimälajien ääniä, ja retkelläkin oppii varmasti lisää. Perillä aika käytetään enemmän maastohommiin kuin harjoitteluun.

Osallistujan on tunnettava [pesimävarmuusindeksit ja niiden käyttö](#) sekä [havaintojen ilmoittaminen atlakseen](#). Neuvomme ja opastamme tässä ennen retkeä, retken alussa ja tarvittaessa sen aikana.

Lapissa matkapuhelinverkko ei ole välttämättä kattava, joten kännykän paikannuksen varaan ei voi luottaa. On hyvä osata liikkua ja suunnistaa maastossa kartan ja kompassin avulla. Fyysistä kuntoa tarvitaan, sillä maastossa ollaan joka päivä ja kävelykilometrejä kertyy. Mukana ei tosin tarvitse kantaa kuin päiväretkivarusteet. Pyrimme lisäksi organisoimaan retkeilyä siten, että joinakin päivinä kävelyä tulee vähemmän. Osalla atlasruuduista voi liikkua myös teitä pitkin autolla ja kävellen. Maastossa liikutaan turvallisuussyistä pääsääntöisesti pareittain.

Vastuusyistä retkelle otetaan lähtökohtaisesti täysi-ikäisiä henkilöitä. Alaikäisellä on oltava huoltajan suostumus (16–17-vuotias osallistuja) tai huoltaja mukanaan (alle 16-vuotias).

Arveluttavatko vaatimukset? Osallistujamäärän salliessa retkelle otetaan osallistujia erilaisiin rooleihin. Jos et voi talsia maastossa, mutta sinulla on auto, voit toimia kuskina muille ja tarkistaa esimerkiksi järvikohteita. Mainitse mahdollisista rajoitteistasi ilmoittautumislomakkeella. Jos epäröit määräitys- tai suunnistustaitojesi kanssa, voit olla kokeneemman retkeilijän työpari. Jos osallistuminen askarruttaa, kysy lisätietoja atlaskoordinaattoreilta. Ilmoittaudu rohkeasti mukaan!

OSALLISTUMISMAKSUT JA VAKUUTUS

Osallistujat maksavat itse matkakulunsa Rovaniemelle / Kittilään ja takaisin sekä omat ruokailunsa.

Retken järjestävä Luonnontieteellinen keskusmuseo Luomus maksaa majoitukset retken aikana.

Oman auton käytöstä retken aikana maksetaan kertakorvaus polttoainekulujen kattamiseksi.

Retken osallistujille ei tarjota vakuutusta. Osallistujan on itse huolehdittava kattavasta tapaturma- tai matkavakuutuksesta.

MAJOITUS JA RUOKAILUT

Retkellä majoitutaan sisätiloissa. Majoitustilat koostuvat 4 hengen lomamökeistä ja 2 hengen huoneista. Mukaan tarvitaan omat liinavaatteet ja hygieniatarvikkeet. Jos osallistut vain jälkimmäiselle jaksolle (Länsi-Lappi), liinavaatteita ei tarvitse ottaa mukaan.

Ruokailut hoidetaan lähtökohtaisesti itse kokkaamalla majoituksissa. Siellä, missä ravintoloita reitille osuu, pyrimme järjestämään omakustanteisia yhteisruokailuja. Käymme kaupassa ennen maasto-osuuden alkamista ja mahdollisuuksien mukaan muulloinkin (kauppaan voi olla pitkä matka). Majoitusten kylmäsäilytystilojen määrä ja keittiöiden varustelutaso voi vaihdella.

Joillakin alueilla retkeily voi olla huomattavasti tehokkaampaa teltaillen, jolloin välttyään edestakaiselta ajolta. Ilmoita ilmoittautumisen yhteydessä, mikäli telttailu kiinnostaa ja sinulla on siihen varusteet (telttä, makuualusta, makuupussi, retkikeitin, rinkka).

VARUSTEET

Valtaosa retkestä kuluu maastossa Lapin vaihtelevissa olosuhteissa. Pukeutumisessa kannattaa varautua kaikkiin mahdollisiin säihin sekä hyttyspaljouteen. Kävelyä kertyy paljon, joten hyviin jalkineisiin kannattaa panostaa.

Atlashavainnointia varten tarvitet mukaan kiikarin, muistiinpanovälineet, kirjoituslupusta, kompassin sekä puhelimen. Jokaista autokuntaa kohti olisi hyvä olla mukana myös kaukoputki.

Puhelimia on retken aikana mahdollisuus ladata miltei päivittäin majoitustiloissa. Kaiken varalta on silti hyvä ottaa mukaan puhelimen varavirtalähde. Suunnistukseen voi mahdollisuuksien mukaan käyttää gps:ää (muista patterit). Luomus varustaa mukaan maastolomakkeita ja karttoja.

Jokaisen osallistujan edellytetään itse tallentavan havaintonsa atlakseen. Tallennustyö pyritään pääsääntöisesti hoitamaan jo retken aikana. Neuvomme tässä tarvittaessa. Tallennusta varten työparin on hyvä ottaa mukaan kannettava tietokone.

AUTOKUNNAT

Retkellä liikutaan kimppakyydeillä osallistujien henkilöautoilla. Osallistujat jaetaan maastotöitä varten etukäteen autokuntiin ja työpareihin niin, että samassa autossa matkustaa maastoon kaksi työparia. Halutessasi voit koota valmiiksi oman autokuntasi tai ilmoittaa työparisi. Jos ilmoitat autosi mukaan, huomioithan, että Lapin tiet voivat paikoin olla haastavia (matala maavara voi olla hankala). Tavaraa voi henkilöä kohti kertyä paljon, koska retkellä on varauduttava vaihteleviin säihin. Tämä kannattaa huomioida siinä, montako henkeä autossa mahtuu matkustamaan pidemmillä siirtymillä (välit Rovaniemi–Savukoski, Rovaniemi–Sirkka–Kolari sekä matkat Lappiin ja takaisin).

KOKEMUS MAASTOTYÖSTÄ

Ilmoittautumisen yhteydessä kerättyjä tietoja käytetään työparien ja sopivien atlasruutujen jakamisessa retkeläisille. Esimerkiksi kokemattomampien retkeilijöiden pariksi pyritään löytämään henkilöitä, jotka ovat liikkuneet Lapissa aiemminkin, ja ruutuja, joilla voi retkeillä valtaosin teitä pitkin.

VALMISTAUTUMINEN

Retken käytännön järjestelyjä käydään tarkemmin läpi ennen retkeä yhdessä osallistujien kanssa muun muassa yhteisen etätapaamisen / -tapaamisten merkeissä. Toimitamme retkeläisille listan alueen tyypillisistä pesimälajeista opetteluun varten. Pyrimme järjestämään myös mahdollisuuden harjoitella atlashavaintojen tekoa maastossa ainakin pääkaupunkiseudulla ennen retkeä. Atlashavainnointia, maastossa liikkumista ja atlashavaintojen ilmoittamista kannattaa ehdottomasti harjoitella omatoimisesti ennen retkeä. Näin päästään maastossa suoraan atlasvireeseen ja retkestä saa enemmän irti.

ILMOITTAUTUMINEN

Ilmoittautuminen viimeistään 25.3.2024 oheisen ilmoittautumislinkin kautta:

<https://birdlife-lv.creamailer.fi/survey/wuquyokmapayt>

LISÄTIEDOT

Mikäli tarvitset lisätietoja, ole yhteydessä atlaskoordinaattoreihin Aapo Salmela tai Heidi Björklund: lintuatlas@luomus.fi

Heidi: 050 4785523

Aapo: 050 5117376